

Четвъртък, 29 април 2021 г.

P9\_TA(2021)0162

**Физическа и финансова достъпност на тестовете за COVID-19****Резолюция на Европейския парламент от 29 април 2021 г. относно физическата и финансовата достъпност на тестовете за COVID-19 (2021/2654(RSP))**

(2021/C 506/16)

*Европейският парламент,*

- като взе предвид член 3 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид членове 4, 6, 9, 114, 153, 168, 169 и 191 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета от 17 март 2021 г. относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими удостоверения за ваксинация, направен тест и преболедуване с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (Цифрово зелено удостоверение) (COM(2021)0130),
- като взе предвид действащите Международни здравни правила,
- като взе предвид Препоръка (ЕС) 2020/1595 на Комисията от 28 октомври 2020 г. относно стратегиите за тестване за COVID-19, включително използването на бързи тестове за антигени <sup>(1)</sup>,
- като взе предвид Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки <sup>(2)</sup>,
- като взе предвид Препоръката на Съвета от 21 януари 2021 г. относно обща рамка за използването и валидирането на бързите тестове за антигени и за взаимното признаване на резултатите от тестове за COVID-19 в ЕС <sup>(3)</sup>,
- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че всеки гражданин на ЕС има право свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване <sup>(4)</sup>;
- B. като има предвид, че ефективното тестване се счита за решаващ инструмент за ограничаване на разпространението на SARS-CoV-2 и неговите варианти, които будят безпокойство, за откриване на инфекциите и за ограничаване на мерките за изолация и карантина и че то ще продължи да играе ключова роля за улесняване на свободното движение на хората и за гарантиране на трансграничния транспорт и трансграничното предоставяне на услуги по време на пандемията;
- B. като има предвид, че е необходим достатъчен капацитет за тестване и секвениране, за да се наблюдава епидемиологичната обстановка и бързо да се открива появата на други варианти SARS-CoV-2;
- Г. като има предвид, че Комисията предложи законодателен пакет за Европейския здравен съюз;
- Д. като има предвид, че физическата и финансовата достъпност на тези тестове се различават значително в отделните държави членки, особено по отношение на наличието на безплатни тестове за работната сила на първа линия, включително работниците в сектора на здравеопазването, в училищата, в университетите и в детските заведения;

<sup>(1)</sup> ОВ L 360, 30.10.2020 г., стр. 43.<sup>(2)</sup> ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77.<sup>(3)</sup> ОВ С 24, 22.1.2021 г., стр. 1.<sup>(4)</sup> Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

Четвъртък, 29 април 2021 г.

- Е. като има предвид, че Комисията предложи рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместимо удостоверение за ваксинация, направен тест и преболедуване, за да се улесни свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (удостоверение на ЕС за COVID-19);
- Ж. като има предвид, че удостоверението на ЕС за COVID-19 би улеснило свободното движение на гражданите на ЕС и на пребиваващите в него лица; като има предвид, че много държави членки изискват от лицата, пътуващи до тяхната територия, да се подложат на тест за диагностициране на инфекция с COVID-19 преди или след пристигането;
- З. като има предвид, че към момента на влизане в сила на регламента относно удостоверението на ЕС за COVID-19 не всички граждани на ЕС и пребиваващи в ЕС лица ще бъдат ваксинирани — или защото все още не им е била предложена ваксината, или защото те не могат или не желаят да бъдат ваксинирани — и поради това ще трябва да разчитат на удостоверения за извършен тест или за преболедуване, за да се улесни свободното движение;
- И. като има предвид, че тестът за амплификация на нуклеинови киселини, включен в списъка, изготвен въз основа на препоръката на Съвета от 21 януари 2021 г., представлява неразделна част от предвидените удостоверения на ЕС за COVID-19;
- Й. като има предвид, че разходите за тестове, несигурните условия на труд и ограниченият достъп до правна защита означават, че сезонните работници са изправени пред особени предизвикателства във връзка с тестването и самоизолирането в полза на общественото здраве;
- К. като има предвид, че COVID-19 непропорционално засегна уязвимите хора, етническите малцинства, живеещите в домове за предоставяне на грижи, жилищните услуги за възрастните хора, хората с увреждания и бездомните; като има предвид, че уязвимите групи от населението са изложени на повишен риск от финансова дискриминация, когато нямат възможност да направят безплатни тестове;
- Л. като има предвид, че ефективното тестване е също така ключов компонент на стратегията, насочена към стимулиране на икономическото възстановяване и даване на възможност за нормално протичане на образователните и социалните дейности в държавите членки, така че да е възможно основните свободи да се упражняват пълноценно;
- М. като има предвид, че всички държави членки предоставят ваксини срещу COVID-19 безплатно на своите граждани и на пребиваващите в тях лица, но че само някои държави членки предоставят безплатни тестове; като има предвид, че гражданите на другите държави членки и пребиваващите в тях лица често трябва да плащат високи цени за тестовете за COVID-19, което прави тази възможност непостижима за някои и носи риск от създаване на дискриминация въз основа на социално-икономическия статус;
- Н. като има предвид, че за да се избегне неравнопоставеността и дискриминацията между ваксинираните и неваксинираните граждани на ЕС и пребиваващи в ЕС лица, както тестването, така и ваксинирането следва да бъдат безплатни;
- О. като има предвид, че удостоверенията за направен тест, издадени от държавите членки в съответствие с удостоверението на ЕС за COVID-19, следва да се приемат от държавите членки, които изискват доказателство за направен тест за инфекция с COVID-19 в контекста на ограниченията върху свободното движение, въведени с цел намаляване на разпространението на COVID-19;
- П. като има предвид, че следва да се предоставя на едно място ясна и лесна за ползване информация относно наличието на тестове за COVID-19 във всички държави членки и относно цените, когато не се предлагат безплатни тестове;
- Р. като има предвид, че липсата на капацитет за тестване и въпросът за финансовата достъпност на тестовете за COVID-19 създават проблеми за ефективното справяне с пандемията и представляват значителна пречка пред свободното движение в рамките на ЕС, било то с цел работа, развлечение или събиране на семействата, или с друга цел;
- С. като има предвид, че 17 милиона граждани на ЕС работят или живеят извън собствената си държава членка, и като има предвид, че милиони хора живеят в периферни и гранични райони и трябва да преминават граница редовно, дори ежедневно; като има предвид, че тези граждани също така бяха непропорционално засегнати от трудностите и разходите, свързани с тестването; като има предвид, че изискванията за тестване или карантина продължават да създават забавяния при трансграничния превоз на стоки и предоставяне на трансгранични физически услуги и да увеличават разходите за такъв превоз и такива услуги;

Четвъртък, 29 април 2021 г.

- Т. като има предвид, че други пътници могат също така да се сблъскат с редица пречки, включително финансови бариери и сложни изисквания, поради изискванията за тестване за COVID-19;
- У. като има предвид, че в контекста на настоящата пандемия бяха предприети широк набор от мерки, някои от които са даже извънредни, в подкрепа на широката общественост и икономиката на ЕС;
- Ф. като има предвид, че свободното движение по принцип е право на всички граждани на ЕС и по време на криза трябва да се предприемат всички мерки, за да се гарантира, че всички европейци могат да се ползват от това право в еднаква степен;
- Х. като има предвид, че Комисията възложи съвместна обществена поръчка за ваксини срещу COVID-19 от името на всички държави членки, осигурявайки физическа достъпност и намалени цени за всички;
- Ц. като има предвид, че на 18 декември 2020 г. Комисията подписа рамков договор с Abbott и Roche за закупуването на над 20 милиона бързи антигенни тестове, предоставяйки тестовете на разположение на всички държави членки;
- Ч. като има предвид, че в изключителни случаи е необходима и обоснована (временна) намеса на пазара, за да се премахнат пречките пред свободното движение в рамките на единния пазар, да се гарантира лоялна конкуренция и да се осигури предоставянето на основни продукти и услуги;
1. призовава държавите членки да гарантират универсални, физически достъпни, навременни и безплатни тестове, за да се гарантира правото на свободно движение в рамките на ЕС без дискриминация въз основа на икономически или финансови средства в контекста на удостоверението на ЕС за COVID-19, в съответствие с член 3 от мандата на Парламента за преговори по предложението за цифров зелен сертификат<sup>(5)</sup>; подчертава, че в противен случай след въвеждането на удостоверението на ЕС за COVID-19 съществува риск от финансова дискриминация на неимунизираните граждани на ЕС и пребиваващи в ЕС лица;
  2. призовава държавите членки да гарантират безплатно тестване, по-специално за работната сила на първа линия, включително здравните работници и техните пациенти, както и за училищата, университетите и детските заведения;
  3. призовава Комисията и държавите членки да въведат временна горна граница на цените на тестовете за COVID-19, които не се правят с цел получаване на удостоверение на ЕС за COVID-19 или в контекста на описаните в параграф 2 обстоятелства;
  4. подчертава, че удостоверенията на ЕС за COVID-19 въз основа на тест за амплификация на нуклеинови киселини не следва да водят до допълнителни неравенства и социални разделения; подчертава, че е наложително да има справедлив и равен достъп до тестване;
  5. призовава държавите членки междувременно да продължат да изпълняват Препоръка (ЕС) 2020/1595 на Комисията, за да се гарантира общ подход и по-ефективни стратегии за тестване в целия ЕС, както и да прилагат изцяло регламента относно удостоверението на ЕС за COVID-19, след като той бъде приет;
  6. призовава Комисията и държавите членки да осигурят достатъчно финансиране и да продължат усилията си в контекста на инкубатора на Европейския орган за подготвеност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA) с цел разработване на иновативни неинвазивни тестове за деца и уязвими групи, включително за вариантите;
  7. подчертава, че Комисията и държавите членки следва да покажат по-силна ангажираност за защита на гражданите на ЕС и пребиваващите в ЕС лица, чието право на свободно движение не следва да зависи от техния социално-икономически статус;
  8. призовава Комисията да мобилизира своите ресурси, за да улесни справедливото във финансово отношение прилагане без дискриминации на оперативно съвместимото удостоверение на ЕС за COVID-19;
  9. призовава държавите членки и Комисията да възложат съвместни обществени поръчки за комплекти за диагностични тестове и да сключат съвместни договори с доставчиците на лабораторни услуги за медицински анализи, за да се увеличи капацитетът за тестване за COVID-19 на равнището на ЕС; подчертава необходимостта от гарантиране на високо равнище на прозрачност и контрол при обществените поръчки в областта на здравеопазването; подчертава, че е от жизненоважно значение да се гарантира, че Комисията разполага с достатъчен бюджет за закупуване на оборудването, посочено в настоящия параграф, за да може да се предприемат бързи и убедителни действия;

<sup>(5)</sup> Приети текстове, P9\_TA(2021)0145.

Четвъртък, 29 април 2021 г.

10. приветства факта, че Комисията е предвидила гъвкавост за ускоряване на митническите формалности и за освобождаване от ДДС на комплектите за тестване за COVID-19;
  11. призовава държавите членки да предоставят възможност на здравните специалисти и обучените оператори да събират данни от тестовете и да ги докладват на съответните органи; изтъква значението на адаптирането на капацитета за тестване в съответствие с най-новите епидемиологични данни и подчертава, че всички резултати от тестовете следва да бъдат докладвани, дори ако са извършени в неакредитирани центрове или структури за тестване;
  12. призовава Комисията да подкрепи държавите членки, задействайки Инструмента за спешна подкрепа с цел покриване на разходите за тестване за COVID-19, изисквайки доброволни вноски от държавите членки, осигурявайки допълнително финансиране за предварителни споразумения за закупуване и гарантирайки безплатното предоставяне на ваксини; очаква тези съвместни усилия да послужат за пример за увеличаване на наличието на безплатни тестове за гражданите на ЕС и пребиваващите в ЕС лица;
  13. призовава Комисията да включи на уебсайта Re-open EU ясна информация относно наличността на тестове за COVID-19 и на структури за такова тестване във всички държави членки и бързо да внедри приложение, което да помага на потребителите да намират местоположението на най-близкия до тях център за тестване за COVID-19; призовава Комисията да направи тази информация лесно достъпна чрез приложно-програмен интерфейс, така че туристическите оператори да могат лесно да споделят тази информация със своите клиенти;
  14. насърчава държавите членки да увеличат капацитета за тестване в целия ЕС, както за тестове за амплификация на нуклеинови киселини, така и за бързи антигенни тестове, особено в основните транспортни центрове и туристически дестинации, включително в отдалечените и островните региони и в граничните региони, чрез използване на мобилни пунктове за тестване и споделено използване на лаборатории;
  15. призовава Комисията да подкрепи националните органи при създаването на центрове за тестване, за да се гарантира физическа близост;
  16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, на Съвета и на правителствата и парламентите на държавите членки.
-